

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Educación multicultural		Código	652G03013
Titulación	Grao en Educación Social			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Bueno Aguilar, Juan Jose	Correo electrónico	juan.j.buenoa@udc.es	
Profesorado	Bueno Aguilar, Juan Jose	Correo electrónico	juan.j.buenoa@udc.es	
Web				
Descripción xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A8	Detectar factores de vulnerabilidade, de exclusión e de discriminación social que dificulten a inclusión social, escolar e laboral de persoas e colectivos
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
A21	Deseñar e implementar procesos de avaliación de programas e estratexias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir críticamente a información.
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.	A5	B1	C3
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A7		
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A8		
Deseñar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.	A9		
Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.	A11		
	A14		
	A20		
	A21		
Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.	A7	B1	
Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.	A12	B3	
Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.		B4	
Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.		B6	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas lingua s oficiais da comunidade autónoma.	A15	B6	C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
			C6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Cultura	1.1. Cultura, diversidade cultural e diferencias culturais 1.2. Cultura e interculturalidade 1.3. ¿Somos unha sociedade multicultural?
2. Educación Multicultural	2.1. Modelos de Educación Multicultural. 2.2. Multiculturalismo Crítico, Educación Antirracista e Asincronismo. 2.3. Educación Multicultural e Medios de Comunicación.
3. Racismo e educación	3.1. Racismo, xenofobia e outras clases de discriminación. Novos Racismos. 3.2. O xitano a súa cultura. 3.3. Inmigración, emigración e educación.
4. Programas de intervención e desenvolvimientno no ámbito da educación multicultural	4.1. Programas de intervención educativa e desenvolvemento cultural. 4.2. Educación antidiscriminatoria. 4.3. Educación e desarrollo da tolerancia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A5	1	0	1
Sesión maxistral	A7 A11 A20	10	16	26
Traballos tutelados	A8 A9 C3 C4 C6	12	22	34
Lecturas	A5 A12 B1	0	16	16
Seminario	A14 A15 B3 B6 C1	4	0	4
Foro virtual	A21 C1	2	8	10

Proba de ensaio	B6 C1	2	20	22
Prácticas a través de TIC	B3 B4 C6	6	14	20
Portafolios do alumno	C1 C3 C6	5	10	15
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías				
Metodoloxías	Descripción			
Actividades iniciais	O primeiro día de traballo, partimos dos coñecementos iniciais do alumnado, para que reflexionen e sexan o punto de partida de todas as estratexias de traballo que desenvolveremos nesta asignatura. Ademais da presentación pormenorizada do programa da asignatura.			
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Tamén o alumnado poderá desenvolver algúns contidos con estas características.			
Traballos tutelados	Realizaranse traballos relacionados con algún dos apartados dos temas do programa que seleccionará o alumnado, este traballo será en grupo de tres membros máximo. Os pasos a seguir son: selección do tema, documentación, guión xeral, sesións periódicas co profesor para o seguimento, preparación da presentación e exposición na aula. Este traballo se corresponderá co 40% da nota final da asignatura			
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recollerán e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados. O alumnado deberá facer unha recensión e análise sobre algunas das lecturas propostas na bibliografía obligatoria da asignatura. O traballo consiste: 1º identificación correcta do documentos, 2º recensión do documento con citas textuais, 3º valoración e implicacións para a educación multicultural, 4º referencia a outros documentos traballados.			
Seminario	Esta técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.			
Foro virtual	Espazo de discusión informal destinado aos estudiantes para o tratamiento dun tema ou problema, que se desenvolve a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro). Para ello utilizarase a plataforma moodle e na aula elixirse o tema de debate e discusión de maneira consensuada entre o profesor e o alumnado.			
Proba de ensaio	Realización dun examen ao final do curso, no que o alumnado deberá respotar unha serie de cuestións relacionadas con todos os contidos desenvolvidos na asignatura durante o curso. As cuestións terán componentes de reflexión e interrelación sobre os contidos da asignatura. A valoración de esta proba se corresponderá co 40% da asignatura.			
Prácticas a través de TIC	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canal para o tratamiento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado, máxime nestes momentos no que a sociedade da información e a sociedade multicultural teñen puntos de convergencia moi importantes e salientables.			
Portafolios do alumno	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolio ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmes, probas escritas, autoavaliamientos, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.			

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	<p>Farase un seguimiento continuo de traballo tanto en tutorías, dende a elección do tema ata o desenvolvemento do traballo mesmo e para facer a exposición do mismo.</p> <p>Horario de tutorías</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212). Este alumnado desenvolverá a súa actividade coa asistencia e participación nas dinámicas que se recollen no Paso 4 e na ?Atención personalizada?, a través dos grupos de traballo que se conformen na materia. A actividade farase atendendo ás observacións da avaliación sobre a flexibilidade de asistencia-participación e os requisitos para superar a materia.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Portafolios do alumno	C1 C3 C6	<p>Análise individual de un tema escollido polo alumnado e co visto bo do profesor, e facer un seguimento continuado do mesmo a través do tempo utilizando un MASS_MEDIA.</p> <p>Presentación dos traballos do alumnado ao longo do curso.</p>	2.5
Prácticas a través de TIC	B3 B4 C6	Apreciación e valoración das TICs para a reflexión e análise da educación multicultural	2.5
Traballos tutelados	A8 A9 C3 C4 C6	<p>A realización deste traballo se corresponde có 40%</p> <p>Se tendrá en conta a presentación e o desenvolvemento do contido:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Presentación oral e utilización de TIC. -Presentación por escrito -Profundidade e calidade do contido, etc.- -Relevancia e tratamiento do contido 	45
Seminario	A14 A15 B3 B6 C1	Aula-seminario debate sobre un contido da asignatura elixido durante o curso. Cada un fará a súa apreciación e análise sobre este contido.	2.5
Lecturas	A5 A12 B1	<p>Presentación e pertinencia de esta lectura:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Identificación -Resumen amplio con citas textuais ben presentadas -Valoración persoal crítica relacionada cos contidos da materia 	2.5
Proba de ensaio	B6 C1	<p>Elaboración e resposta sobre os contidos da materia.</p> <p>Establecemento de relacóns e implicacións cos contidos da asignatura.</p> <p>Análise e estructuración das respostas co grado de explicación das mesmas</p>	45

Observacións avaliación

Grupo ECTS:

- 1.- Traballo tutelado: 45%
- 2.- Proba de ensaio-exame: 45%
- 3.- Traballos complementarios non obligatorios 10%.

El alumnado deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer nota media.

Los alumnos que non sigan ECTS

Proba de exame: 45%.

Traballo proposta educativa: 45%

Traballos complementarios: 10% y deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer media.

Alumnado Repetidor: conservarase a calificación do traballo tutelado-propuesta educativa

sempre e cando o tivese aprobado na convocatoria anterior. (Esta conservación da nota do traballo tutelado só sera durante un ano).

"O alumnado con recoñecemento oficial de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, deberá acudir a tutorías para fixar as sesións interactivas e expositivas nas que poderá estar presente co fin de determinar os traballos sustitutorios, se fose o caso."

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- DADZIE, Stella (2004). Herramientas contra el racismo en las aulas . Madrid: Morata</p> <p>- SUÁREZ OROZCO, C. y SUÁREZ OROZCO, M.M. (2003). La infancia de la inmigración . Madrid: Morata</p> <p>- McCARTHY, Cameron (1993). Racismo y curriculum. Madrid: Morata</p> <p>- KINCHELOE, J. y STEINBERG, S (1999). Repensar el multiculturalismo en las aulas. Barcelona: Octaedro</p> <p>- PERCEVAL, J.M. (2013). El racismo y la xenofobia. Excluir al diferente.. Madrid: Cátedra</p> <p>BUENO, J. J. (1998, b) Controversias en torno a la Educación Multicultural. Heuresis. Revista Electrónica de Investigación Curricular y Educativa, 2, vol. I.http://www.uca.es/HEURESIS/heuresis98/v1n2-3.htm. BUENO, J.J. (2008) Nuevos retos, nuevas perspectivas para la educación multicultural. Revista de educación inclusiva, nº 1, págs. 59-76.BUENO, J.J. (2008) New racisms in Spanish society. En CAMERON McCARTHY y CATHRYN TEASLEY (Edited): TRANSNATIONAL PERSPECTIVES ON CULTURE, POLICY AND EDUCATION. Redirecting Cultural Studies in Neoliberal Times. New York: Peter Lang Publishing, págs. 277-292. DADZIE, Stella. Herramientas contra el racismo en las aulas. Madrid. Morata, 2004.GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 5: Students and Student Learning. Routledge.GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 6: Teachers and Teacher Education. Routledge.KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (1999) Repensar el multiculturalismo. Barcelona: Octaedro. (Prólogo: Mary Nash). Multiculturalismo Crítico Teórico.McCARTHY, C. (1993)Racismo y Curriculum, Madrid: Morata. Asincronismo.SOHAT, E. y STAM, R. (2002) Multiculturalismo, cine y medios de comunicación. Barcelona: Paidós.SUÁREZ-OROZCO, Carola y SUÁREZ-OROZCO, Marcelo. La infancia de la inmigración. Madrid. Morata. 2003.VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona. Gedisa. Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontralaintolerancia.com a S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ a Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ a Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~ldei/ a Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ a Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/ioe/home.htm a Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ a Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ a Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit a Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm a Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ a Andalucía Acoge www.acoge.org a Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm a Educación sin fronteras www.educationsinfronteras.org/ a Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm a Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org a Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/</p>
---------------------	--

Bibliografía complementaria	ABENOZA GUARDIOLA, R. (2004) Identidades e inmigración: orientaciones psicopedagógicas. Madrid: Catarata/MEC.AGUADO, Teresa (2003) Pedagogía intercultural. Madrid. McGrawhillAGUADO, Teresa (GRUPO INTER (2007). Racismo, qué es y cómo se afronta. Madrid. Person-Prentice HallANSÓ, DOZ, R. (2007) Tejiendo la interculturalidad. Actividades creativas para el aula. Madrid: Catarata/MEC.BARÁIBAR LÓPEZ, J.M. (2005) Inmigración, familias y escuelas en educación infantil. Madrid: Catarata/MEC.BARTOLOMÉ, Margarita (Coordinadora) (2002) Identidad y ciudadanía. Un reto a la educación intercultural. Madrid . Narcea.BUENO, J.J. (2002) La extraña ambigüedad de la Educación Multicultural. Kirikí, Cooperación educativa, nº 65 (Junio-Agosto), págs. 23-33CALVO BUEZAS, T. (2000) Inmigración y racismo. Así sienten los jóvenes del s. XXI. Madrid: Cauce Editorial.COBÓ, R. (Ed.) (2006) Interculturalidad, feminismo y educación. Madrid: Catarata/MEC.DÍAZ AGUADO, María José (2003) Educación intercultural y aprendizaje cooperativo. Madrid. Pirámide.GÓMEZ LARA, J. (Ed.)-COLECTIVO AMANI (2004) La escuela intercultural: regulación de conflictos en contextos multiculturales. Madrid: Catarata/MEC.JORDÁN, J.A.; BESALÚ, X.; BARTOLOMÉ, M.; AGUADO, T.; MORENO, C. y SANZ, M. (2004) La formación del profesorado en Educación Intercultural. Madrid: Catarata/MEC.MARCOS, M. (2011) Análisis de la imagen de la inmigración en la ficción televisiva. Salamanca: Observatorio de contenidos audiovisuales.RUIZ DE LOBERA, M. (2004) Metodología para la formación en educación intercultural. Madrid: Catarata/MEC.VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona. Gedisa.VV. AA. (1998) La interculturalidad que viene. El diálogo necesario. Barcelona. Icaria-Antrazyt/Fundación Alfonso Comín.VV. AA. (2008) Informe anual 2008 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria.VV. AA. (2010) Informe anual 2009 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria.Aula intercultural: www.aulaintercultural.org/ Asociación pro derechos humanos de Andalucía: http://www.apdha.org/index.phpMUGAK . http://www.mugak.eu/revista-mugakSOS Racismo: http://www.sosracisme.org/ Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontralaintolerancia.com a S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ a Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ a Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~ldei/ a Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ a Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/iee/home.htm a Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ a Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ a Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit a Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm a Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ a Andalucía Acoge www.acoge.org a Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm a Educación sin fronteras www.educationsinfronteras.org/ a Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm a Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org a Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/
-----------------------------	---

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías